

STATUT
Fundacji „Instytut Praw Człowieka i Mediów”
(Institute for Human Rights & Media)

ROZDZIAŁ I – POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1. Nazwa i siedziba

1. Fundacja działa pod nazwą „Instytut Praw Człowieka i Mediów”, skrót: IPCiM.
2. Nazwa w języku angielskim: Institute for Human Rights & Media, skrót: IHRM.
3. W obrocie prawnym i gospodarczym Fundacja może używać nazwy „Instytut Praw Człowieka i Mediów” oraz obu nazw (polskiej i angielskiej) zamiennie.
4. Siedziba Fundacji znajduje się w Warszawie.
5. Fundacja posiada osobowość prawną i działa na podstawie ustawy o fundacjach oraz niniejszego statutu.
6. Czas trwania Fundacji jest nieoznaczony.
7. Terenem działania Fundacji jest Rzeczpospolita Polska oraz, w zakresie niezbędnym dla realizacji celów statutowych, także poza jej granicami.
8. Fundacja może tworzyć oddziały, biura terenowe i inne jednostki organizacyjne w kraju i za granicą.

§ 2. Nadzór

1. Właściwym ministrem ze względu na cele Fundacji (art. 9 ust. 3 Ustawy o Fundacjach) jest Minister Sprawiedliwości.
2. Fundacja składa Ministrowi coroczne sprawozdania z działalności Fundacji, zgodnie z przepisami obowiązującego prawa.

§ 3. Fundator

1. Fundatorem Fundacji jest Agata Ewa Ogrocka.
2. Fundator wnosi majątek założycielski w wysokości 1.000 zł (słownie: tysiąc złotych).
3. Fundator sprawuje nadzór nad działalnością Fundacji zgodnie z postanowieniami niniejszego statutu, w szczególności: a) Fundator powołuje pierwszy skład Zarządu Fundacji. Do czasu powołania i ukonstytuowania się Rady Fundacji, Fundator posiada uprawnienia decyzyjne przypisane Radzie Fundacji w niniejszym Statucie, w tym prawo do powoływania i odwoływania kolejnych składów Zarządu oraz prawo do zatwierdzania zmian Statutu. b) Fundator powołuje pierwszy skład Rady Fundacji (wedle własnego uznania co do terminu jej powołania) oraz ma prawo w każdym czasie powołać lub odwołać członków Rady Fundacji, a także uzupełniać jej skład. Kandydatura na członka Rady Fundacji wymaga pozytywnej opinii Fundatora. c) Fundator powołuje pierwszy skład Rady Etycznej (wedle własnego uznania co do terminu jej powołania) oraz ma prawo w każdym czasie powołać lub odwołać członków Rady Etycznej, a także uzupełniać jej skład. d) Fundator ma prawo do pełnego dostępu do

dokumentacji Fundacji, w tym dokumentów finansowych, merytorycznych, prawnych i organizacyjnych, w każdym czasie i na każde uzasadnione żądanie, z zastrzeżeniem ochrony danych osobowych zgodnie z przepisami prawa. e) Fundator ma prawo uczestniczyć we wszystkich posiedzeniach Zarządu, Rady Fundacji oraz Rady Etycznej z głosem doradczym i prawem zgłaszania wniosków oraz inicjatyw uchwałodawczych. f) Organy Fundacji (Zarząd, Rada Fundacji) zobowiązane są do regularnego informowania Fundatora o działalności Fundacji, w tym o kluczowych decyzjach, planach, wynikach finansowych i merytorycznych oraz wszelkich istotnych wydarzeniach. Informacje przekazuje się Fundatorowi:

- niezwłocznie (w terminie 14 dni) w sprawach istotnych wymagających wiedzy lub decyzji Fundatora, w szczególności dotyczących: zmian w organach, podjęcia działalności gospodarczej, znaczących zobowiązań finansowych powyżej 50.000 zł, postępowań sądowych przeciwko Fundacji, istotnych zmian w strategii lub politykach Fundacji,
- w formie rocznych sprawozdań merytorycznych i finansowych, przekazywanych do 31 marca roku następnego. g) Fundator ma prawo inicjować zmiany Statutu poprzez składanie umotywowanych wniosków do Zarządu lub Rady Fundacji. Zarząd jest zobowiązany do rozpatrzenia takich wniosków w terminie nie dłuższym niż 60 dni i przedstawienia Fundatorowi stanowiska wraz z uzasadnieniem. h) Fundator ma prawo żądać zwołania nadzwyczajnego posiedzenia Zarządu lub Rady Fundacji w celu omówienia spraw istotnych dla realizacji celów statutowych. Posiedzenie takie zwołuje się w terminie 14 dni od zgłoszenia wniosku. i) W przypadku poważnego naruszenia przez organy Fundacji przepisów prawa, postanowień Statutu lub zagrożenia realizacji celów statutowych, Fundator ma prawo zwrócić się do właściwego organu (Rady Fundacji lub Zarządu) o podjęcie działań naprawczych. W przypadku braku reakcji w terminie 30 dni, Fundator może wystąpić do sądu z wnioskiem o odpowiednie środki nadzorcze zgodnie z ustawą o fundacjach.

ROZDZIAŁ II – CELE I SPOSOBY DZIAŁANIA

§ 4. Cele Fundacji

Fundacja prowadzi działalność w sferze zadań publicznych określonych w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Celami Fundacji są:

1. Obronę praw człowieka, ze szczególnym uwzględnieniem prawa do informacji, wolności wypowiedzi i prywatności.
2. Ochronę, promowanie i wspieranie wolności słowa oraz niezależności, pluralizmu i rzetelności mediów.
3. Przeciwdziałanie dezinformacji, mowie nienawiści, hejtowi oraz przemocy w przestrzeni medialnej i cyfrowej.
4. Wsparcie i reprezentację ofiar naruszeń praw człowieka i dóbr osobistych dokonanych przez media, publikacje lub działania cyfrowe w kraju i za granicą.
5. Rozwój edukacji medialnej, upowszechnianie standardów dziennikarskich oraz prowadzenie działań w obszarze media literacy.
6. Ochronę dóbr osobistych, w tym honoru, danych osobowych i wizerunku w przestrzeni publicznej i medialnej.

7. Uczestnictwo w krajowych i międzynarodowych pracach legislacyjnych, konsultacjach, ciałach eksperckich i doradczych z zakresu praw człowieka, wolności mediów i nowych technologii.
8. Występowanie jako amicus curiae (przyjaciół sądu) poprzez składanie opinii i ekspertyz w postępowaniach sądowych oraz administracyjnych z obszaru działalności statutowej.
9. Współpracę z instytucjami państwowymi oraz organizacjami międzynarodowymi na rzecz ochrony praw człowieka i wolności mediów.

§ 5. Sposoby realizacji celów

Fundacja realizuje swoje cele w szczególności poprzez:

1. Prowadzenie działalności wydawniczej i medialnej (portale, czasopisma, podcasty, raporty, programy edukacyjne).
2. Organizowanie konferencji, szkoleń, warsztatów, debat i kampanii społecznych.
3. Monitoring mediów i internetu, fact-checking, prowadzenie analiz i publikowanie raportów o dezinformacji i naruszeniach praw.
4. Udzielanie pomocy prawnej, wsparcia eksperckiego, interwencji, mediacji i reprezentacji wobec osób pokrzywdzonych oraz w imieniu własnym.
5. Reprezentowanie pokrzywdzonych, składanie pozwów, skarg, interpelacji oraz uczestnictwo w postępowaniach sądowych, administracyjnych oraz międzynarodowych.
6. Uczestnictwo w procesach legislacyjnych, konsultacjach społecznych, przygotowywanie opinii i ekspertyz prawnych.
7. Powoływanie zespołów eksperckich, komisji i rad doradczych.
8. Pozyskiwanie środków finansowych i prowadzenie działalności gospodarczej służącej wyłącznie realizacji celów statutowych.

ROZDZIAŁ III – ORGANIZACJA I ORGANY FUNDACJI

§ 6. Organy Fundacji

Organami Fundacji są:

a) Zarząd Fundacji (organ obowiązkowy).

Fundator może powołać także Radę Fundacji oraz Radę Etyczną, które stają się wówczas organami Fundacji.

§ 7. Zarząd Fundacji

1. Zarząd składa się z 1–7 osób, w tym Prezesa.
2. Pierwszy skład Zarządu powołuje Fundator. Kolejne składy Zarządu powołuje i odwołuje Rada Fundacji, o ile została powołana i ukonstytuowana.
3. W przypadku gdy Rada Fundacji nie została powołana, kolejne składy Zarządu powołuje i odwołuje Fundator.
4. Kadencja Zarządu trwa 5 lat; możliwa jest reelekcja bez ograniczeń.

5. Zarząd kieruje bieżącą działalnością Fundacji i reprezentuje ją na zewnątrz.
6. Do kompetencji Zarządu należy w szczególności: a) Zarządzanie majątkiem Fundacji i prowadzenie polityki finansowej. b) Realizacja celów statutowych Fundacji. c) Uchwalanie i wdrażanie regulaminów oraz polityk wewnętrznych Fundacji (niewymagających zatwierdzenia przez Radę Fundacji). d) Podejmowanie decyzji o wszelkich interwencjach, reprezentacji prawnej i mediacji na rzecz osób pokrzywdzonych. e) Podejmowanie decyzji o rozpoczęciu i zakończeniu działalności gospodarczej Fundacji. f) Powoływanie i odwoływanie zespołów eksperckich, komisji oraz redakcji. g) Przyjmowanie i zatwierdzanie sprawozdań merytorycznych i finansowych Fundacji przed ich przedłożeniem Radzie Fundacji (jeśli została powołana) lub Fundatorowi. h) Powoływanie i odwoływanie ekspertów i stałych współpracowników Fundacji.
7. Uchwały Zarządu: a) Uchwały Zarządu podejmowane są zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy składu Zarządu (kworum). b) W przypadku równej liczby głosów decyduje głos Prezesa Zarządu. c) Zarząd obraduje na posiedzeniach zwoływanych przez Prezesa z własnej inicjatywy lub na wniosek co najmniej dwóch członków Zarządu, nie rzadziej niż raz w miesiącu. d) Dopuszcza się podejmowanie uchwał w trybie obiegowym lub za pomocą środków komunikacji na odległość, z zastrzeżeniem spraw wymagających osobistego udziału członków (np. zatwierdzanie sprawozdań finansowych). e) W sprawach pilnych niecierpiących zwłoki dopuszcza się tryb pisemny/obiegowy/zdalny, w którym wszyscy członkowie Zarządu otrzymują projekt uchwały z możliwością oddania głosu w terminie 3 dni roboczych. Brak odpowiedzi oznacza wstrzymanie się od głosu. Uchwała podjęta w tym trybie wymaga przedstawienia do wiadomości na najbliższym posiedzeniu Zarządu.
8. Sposób reprezentacji Fundacji: a) W przypadku Zarządu jednoosobowego, Fundację reprezentuje i składa oświadczenia woli w jej imieniu Prezes Zarządu Fundacji, działając samodzielnie. b) W przypadku Zarządu wieloosobowego, do składania oświadczeń woli w imieniu Fundacji uprawniony jest Prezes Zarządu samodzielnie lub dwóch członków Zarządu działających łącznie.

§ 7a. Konflikt interesów

1. Członkowie organów Fundacji zobowiązani są do ujawnienia Zarządowi wszelkich okoliczności mogących powodować konflikt interesów.
2. Osoba, której dotyczy konflikt interesów, nie może brać udziału w głosowaniu nad daną sprawą.
3. Szczegółowe zasady określa Kodeks etyki Fundacji.

§ 8. Rada Fundacji

1. Rada Fundacji jest organem fakultatywnym (opcjonalnym) i może zostać powołana przez Fundatora w dowolnym czasie trwania Fundacji.
2. W okresie, w którym Rada Fundacji nie została powołana, Fundator sprawuje pełny nadzór nad Fundacją, przejmując w tym okresie wszystkie kompetencje Rady Fundacji określone w niniejszym Statucie, w tym prawo do powoływania i odwoływania Zarządu oraz zatwierdzania zmian Statutu.

3. Rada Fundacji uznaje się za ukonstytuowaną z chwilą powołania co najmniej 3 członków i odbycia pierwszego posiedzenia, na którym zostanie wybrany Przewodniczący Rady. Od tego momentu Rada przejmuje kompetencje określone w niniejszym Statucie.
4. Jeżeli Rada Fundacji zostanie powołana, liczy 3–7 członków.
5. Rada Fundacji jest powoływana przez Fundatora, który określa jej pierwszy skład.
6. Kolejnych członków Rady powołuje i odwołuje Rada Fundacji w drodze kooptacji, po konsultacji z Fundatorem.
7. Fundator może w każdym czasie powołać lub odwołać członków Rady Fundacji oraz uzupełniać jej skład.
8. Kooptacja członków Rady Fundacji: a) Kandydatura na członka Rady Fundacji wymaga pozytywnej opinii Fundatora. b) Rada Fundacji przedstawia Fundatorowi kandydaturę wraz z uzasadnieniem (CV, list motywacyjny, rekomendacje). c) Fundator ma 30 dni na wyrażenie opinii; brak odpowiedzi w tym terminie uznaje się za opinię pozytywną. d) W przypadku opinii negatywnej, Fundator przedstawia pisemne uzasadnienie; Rada może przedstawić nową kandydaturę lub podjąć ponowną uchwałę w tej samej sprawie większością 2/3 głosów.
9. Kadencja trwa 5 lat, z możliwością reelekcji.
10. Do kompetencji Rady Fundacji należy w szczególności: a) Powoływanie i odwoływanie Zarządu Fundacji (po pierwszej kadencji) w zgodzie z polityką Fundacji i obowiązującymi przepisami prawa, z poszanowaniem roli i uprawnień Fundatora. b) Nadzór nad działalnością Zarządu, w tym kontrola dokumentacji, polityki finansowej i prawidłowości realizacji celów statutowych. c) Zatwierdzanie rocznych sprawozdań finansowych, merytorycznych, budżetów i głównych planów działania Fundacji. d) Zatwierdzanie zmian Statutu oraz regulaminów najważniejszych organów Fundacji, a także opiniowanie innych strategicznych polityk. e) Ocena działań Fundacji pod kątem zgodności z misją, wartościami i celami statutowymi; inicjowanie audytów. f) Inicjowanie lub opiniowanie powoływania komisji eksperckich, komitetów tematycznych, rad redakcyjnych i partnerstw strategicznych. g) Zatwierdzanie strategii rozwoju Fundacji, zasad polityki transparentności oraz ewaluacja polityki etycznej. h) Zapewnienie Fundatorowi możliwości wyrażenia opinii na temat kandydatów do składów Rady Fundacji przed ich powołaniem oraz uwzględnianie jego rekomendacji w tym procesie. i) Współpraca z Radą Etyczną, w szczególności w przypadku spraw wymagających oceny etycznej, sporów lub naruszeń standardów.
11. Uchwały Rady Fundacji: a) Rada Fundacji podejmuje uchwały zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy składu (kworum). b) W sprawach szczególnie istotnych (zmiana Statutu, odwołanie Zarządu, likwidacja) wymagana jest większość kwalifikowana 2/3 głosów ogólnej liczby członków Rady Fundacji (bezwzględna większość 2/3), przy obecności co najmniej 2/3 składu Rady.

§ 9. Rada Etyczna

1. Rada Etyczna jest organem fakultatywnym (opcjonalnym) i może zostać powołana przez Fundatora w dowolnym czasie trwania Fundacji.
2. Jeżeli Rada Etyczna zostanie powołana, jest organem eksperckim i mediacyjnym, liczącym 3–7 członków o uznanych kompetencjach w dziedzinie mediów, etyki, praw człowieka, organizacji pozarządowych lub nauki.

3. Rada Etyczna jest powoływana przez Fundatora, który określa jej skład.
4. Fundator może w każdym czasie powołać lub odwołać członków Rady Etycznej oraz uzupełniać jej skład.
5. Kadencja Rady Etycznej trwa 5 lat, z możliwością reelekcji.
6. Do kompetencji Rady Etycznej należy w szczególności:
 - monitorowanie i opiniowanie przestrzegania zasad etycznych,
 - rozpatrywanie skarg dotyczących kwestii etycznych,
 - prowadzenie mediacji,
 - wydawanie rekomendacji dla Zarządu i Rady Fundacji,
 - cykliczna ocena kodeksu etyki Fundacji.

ROZDZIAŁ IV – DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA, MAJĄTEK I FINANSE

§ 10. Działalność gospodarcza

1. Fundacja może prowadzić działalność gospodarczą o charakterze dodatkowym w stosunku do działalności statutowej.
2. Zakres działalności gospodarczej Fundacji obejmuje następujące kody PKD lub ich równoważniki w przypadku zmian w Polskiej Klasyfikacji Działalności:
 - 58.11.Z Wydawanie książek
 - 58.14.Z Wydawanie czasopism i pozostałych periodyków
 - 58.19.Z Pozostała działalność wydawnicza
 - 62.02.Z Działalność związana z doradztwem w zakresie informatyki
 - 63.11.Z Przetwarzanie danych; zarządzanie stronami internetowymi (hosting) i podobna działalność
 - 63.12.Z Działalność portali internetowych
 - 70.22.Z Pozostałe doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania
 - 72.20.Z Badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie nauk społecznych i humanistycznych
 - 73.11.Z Działalność agencji reklamowych
 - 73.20.Z Badanie rynku i opinii publicznej
 - 82.11.Z Działalność usługowa związana z administracyjną obsługą biura
 - 82.30.Z Działalność związana z organizacją targów, wystaw i kongresów
 - 82.99.Z Pozostała działalność wspomagająca prowadzenie działalności gospodarczej, gdzie indziej niesklasyfikowana
 - 85.59.B Pozostałe pozaszkolne formy edukacji, gdzie indziej niesklasyfikowane

- 90.03.Z Artystyczna i literacka działalność twórcza
 - 91.01.B Działalność archiwów
3. Fundacja świadczy pomoc prawną w ramach działalności statutowej non-profit, bez prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie działalności prawniczej (PKD 69.10.Z).
 4. Cały dochód z działalności gospodarczej przeznaczany się wyłącznie na realizację celów statutowych Fundacji.
 5. Rozpoczęcie działalności gospodarczej wymaga uchwały Zarządu Fundacji.

§ 11. Majątek i finanse

1. Majątek Fundacji stanowią: wkład Fundatora, darowizny, spadki, zapisy, dotacje, granty, środki z działalności gospodarczej oraz inne wpływy.
2. Fundacja prowadzi pełną rachunkowość zgodnie z obowiązującymi przepisami.
3. Coroczne sprawozdania finansowe i merytoryczne są jawne i publikowane.

ROZDZIAŁ V – POLITYKI, REGULAMINY I DOKUMENTY FUNDACJI

§ 12. Regulaminy, polityki i procedury wewnętrzne Fundacji

1. W celu skutecznej i transparentnej realizacji misji Fundacji, wraz z aktem założycielskim, Fundator powołuje, zatwierdza i wprowadza do obowiązywania następujące dokumenty organizacyjne (stanowiące załączniki do aktu założycielskiego oraz Integralny System Dokumentów Fundacji): a) Regulamin Zarządu Fundacji, b) Regulamin Rady Fundacji, c) Regulamin Rady Etycznej, d) Polityka transparentności IPCiM, e) Procedura alertów prasowych i szybkiej reakcji eksperckiej, f) Regulamin i wzory zgłoszeń/skarg oraz procedura rozpatrywania, g) Regulamin tworzenia i pracy komisji eksperckich, h) Kodeks etyki / wzór deklaracji etycznej dla pracownika/eksperta/wolontariusza, i) Procedura komunikacji międzynarodowej, j) Wzory rocznych raportów merytorycznych i finansowych, k) Polityka zgłaszania sygnalistów (whistleblowing), l) Polityka ochrony danych osobowych (RODO), m) Inne niezbędne regulaminy lub polityki, wskazane przez Fundatora przy akcie założycielskim, a także dokumenty tworzone przez Zarząd w przyszłości w celu optymalizacji pracy Fundacji.
2. Regulaminy i polityki obowiązują wszystkie osoby powoływane do organów Fundacji, pracowników, wolontariuszy i ekspertów.
3. Dokumenty te (oraz ich nowelizacje) dostępne są w siedzibie Fundacji, przekazywane organom przy rozpoczęciu pracy oraz publikowane w zakresie niezbędnym na stronie internetowej Fundacji.
4. Zmiana regulaminów organów Fundacji następuje na zasadach określonych w tych regulaminach i Statucie.
5. Zmiana pozostałych regulaminów i polityk następuje w drodze uchwały Zarządu, pod warunkiem nieuchybienia zasadzie transparentności i skuteczności działania Fundacji.

ROZDZIAŁ VI – POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 13. Zmiana statutu

1. Zmiana statutu wymaga: a) uchwały Zarządu Fundacji podjętej większością 2/3 głosów oraz b) zatwierdzenia przez Radę Fundacji, o ile Rada Fundacji została powołana i ukonstytuowana; w przeciwnym razie zmiana statutu wymaga zatwierdzenia przez Fundatora.
2. Fundator ma prawo: a) inicjować zmiany Statutu poprzez składanie umotywowanych wniosków do Zarządu lub Rady Fundacji. b) wnioski Fundatora dotyczące zmiany Statutu rozpatrywane są w trybie priorytetowym – Zarząd przedstawia projekt uchwały w sprawie zmiany Statutu w terminie nie dłuższym niż 60 dni od otrzymania wniosku. c) w przypadku gdy zmiana Statutu dotyczy istotnych kwestii związanych z realizacją woli Fundatora wyrażonej w akcie założycielskim, Rada Fundacji zasięga opinii Fundatora przed podjęciem ostatecznej uchwały.
3. Zmiana Statutu wymaga wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego i nabiera mocy z chwilą tego wpisu.

§ 14. Likwidacja Fundacji

1. Decyzję o likwidacji Fundacji podejmuje Zarząd większością 2/3 głosów.
2. Uchwała Zarządu o likwidacji wymaga: a) zgody Rady Fundacji (jeśli została powołana i ukonstytuowana) wyrażonej większością 2/3 głosów oraz b) zgody Fundatora wyrażonej w formie pisemnej w terminie 60 dni od przedstawienia uchwały Zarządu.
3. Majątek pozostały po likwidacji Fundacji i zaspokojeniu wierzycieli przeznaczają się na cele zbieżne z misją Fundacji, wskazane w uchwale likwidacyjnej, po konsultacji z Fundatorem.
4. W przypadku braku wskazania konkretnej organizacji lub celu, majątek przeznaczają się na rzecz organizacji pożytku publicznego działającej w obszarze ochrony praw człowieka i wolności mediów, wybranej przez likwidatora po konsultacji z Fundatorem.

§ 15. Materiały i interpretacje

1. W sprawach nieuregulowanych niniejszym statutem stosuje się przepisy ustawy o fundacjach i zasady prawa polskiego.
2. Załączniki do aktu założycielskiego określa Fundator – mają one moc obowiązującą w Fundacji od dnia powołania.